

Warszawa, 28 lipca 2022 roku

Sprawa: Opodatkowanie zysków
kapitałowych

Znak sprawy: DD2.055.9.2022

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku,

w związku z pismem z 27 czerwca 2022 r., nr V.511.719.2022.EG, bardzo dziękuję za przesłane uwagi i spostrzeżenia dotyczące opodatkowania zysków kapitałowych.

W wystąpieniu porusza Pan problem opodatkowania zysków kapitałowych w dobie szybkiego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, kryzysu związanego z COVID-19, wojny na Ukrainie. W dalszej części pisma wskazuje Pan że „*problem ten przede wszystkim dotyczy grupy mniej zamożnych obywateli, którzy niejednokrotnie wskazują, że wskazany podatek pobierany jest od środków, uprzednio już opodatkowanych z racji tego, że są to zwykle dochody uzyskane z pracy, emerytury, czy renty*”.

Na wstępie - odnosząc się do powyższej tezy - chciałem zaznaczyć, iż omawiany podatek od zysków kapitałowych nie oznacza podwójnego opodatkowania już raz opodatkowanego dochodu (np. z pracy, czy emerytury) – podatek ten pobierany jest bowiem wyłącznie od (nowego) dochodu np. w postaci odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych. Chodzi zatem o zupełnie inne źródło powstania dochodu niż to, z którego pochodzą zainwestowane (zdeponowane) środki pieniężne.

Odnosząc się do zgłoszonych postulatów, uprzejmie informuję, że obecnie obowiązują: *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*¹ oraz *Strategia Rozwoju Rynku Kapitałowego* (dalej także jako: „*Strategia*”)², które mają na celu doprowadzić do zwiększenia poziomu oszczędności poprzez budowę kultury oszczędzania

¹ Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. (M.P. poz. 260).

² Uchwała nr 114 Rady Ministrów z dnia 1 października 2019 r. (M.P. poz. 1027).

przez podnoszenie świadomości społeczeństwa z korzyści płynących z długoterminowych inwestycji.

W Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jednym z głównych obszarów działań jest „Kapitał dla rozwoju”, a jednym z jego celów jest budowa długoterminowego kapitału Polaków. Działaniem służącym realizacji powyższego celu jest obniżenie stawki opodatkowania dochodów z inwestycji długoterminowych (rozumianych jako inwestycje powyżej 12 miesięcy).

Opracowanie Strategii Rozwoju Rynku Kapitałowego zostało poprzedzone identyfikacją barier mających wpływ na rozwój rynku kapitałowego w Polsce. Wskazano w niej również mechanizmy ich eliminacji. I tak, w ramach Strategii przewidziano wprowadzenie zachęt podatkowych dla osób fizycznych, polegających m.in. na:

- obniżeniu stawki podatku dochodowego od dywidend, w przypadku inwestycji trwających co najmniej 36 miesięcy,
- możliwości rozliczania dochodów z inwestycji w fundusze kapitałowe z dochodami z inwestycji w inne instrumenty finansowe (np. ze sprzedaży udziałów, akcji, pochodnych instrumentów finansowych i realizacji praw z nich wynikających),
- zmianie obowiązującego sposobu opodatkowania odsetek od obligacji w sposób, który zapewni analogiczny poziom opodatkowania niezależnie od tego, czy inwestor nabywa obligacje na rynku pierwotnym czy wtórnym.

Odnosząc się do zgłoszonej propozycji „*wprowadzenia zmian legislacyjnych, polegających na likwidacji podatku od zysków kapitałowych, ewentualnie ograniczenia jego zakresu zastosowania lub obniżenia stawki podatku*”, uprzejmie informuję, że zagadnienie przychodów osiąganych ze źródła, jakim są kapitały pieniężne, obejmuje przychody generowane z szerokiego wachlarza inwestycji kapitałowych o różnym charakterze. Można w tym zakresie wskazać na tzw. inwestycje bierne tj. np. lokaty bankowe lub inwestycje w obligacje Skarbu Państwa – odznaczające się niewielkim stopniem ryzyka oraz tzw. transakcje spekulacyjne w postaci np. transferów na rynku pochodnych instrumentów kapitałowych lub nabycia walut wirtualnych.

Poza wskazanymi przykładami w obrocie gospodarczym występują także pośrednie formy inwestowania - generujące zróżnicowane wyniki finansowe - z którymi wiąże się różny stopień ryzyka inwestycyjnego.

Kolejnym aspektem, który warto w tym kontekście poruszyć, jest wyszczególnienie podatników będących inwestorami pod kątem sposobu dokonywania przez nich inwestycji w kapitały pieniężne. Z jednej strony są to osoby dokonujące inwestycji kapitałowych w celu zabezpieczenia swojego bytu na przyszłość (np. budujące w ten sposób oszczędności na czas emerytury), a z drugiej strony są to osoby aktywnie uczestniczące na rynku instrumentów finansowych, *stricte* w celach zarobkowych.

Z tych względów niezbędne wydaje się poprzedzenie wprowadzenia ewentualnych zmian w tym przedmiocie, szczegółową analizą, uwzględniającą w szczególności rolę opodatkowania

zysków kapitałowych (bądź też jego braku) w systemie PIT i jego faktyczny wpływ na polski rynek finansowy.

Uprzejmie zauważam również, że w krajach Unii Europejskiej opodatkowanie zysków kapitałowych jest regułą, a nie wyjątkiem. Zdecydowana większość państw w UE nałożyła obowiązek opodatkowania zysków kapitałowych. Występujący w Polsce podatek na poziomie 19% jest jednym z niższych podatków od zysków kapitałowych w Europie. Wyższe daniny ukształtowały się w takich państwach jak: Niemcy, Francja, Austria, Włochy, Hiszpania, Słowenia, Finlandia, Irlandia, Litwa, Łotwa oraz Szwecja. Najwyższy podatek występuje w Danii - 42%. Tylko nieliczne państwa nie zdecydowały się na wprowadzenie fiskalnych obciążeń zysków z inwestycji finansowych, np. Belgia.

Ponadto nie można tracić z pola widzenia faktu, iż likwidacja podatku od zysków kapitałowych wiązałaby się z utratą wpływów do budżetu państwa, co przy zachowaniu wydatków na założonym poziomie – wiązałoby się z koniecznością zrekompensowania tego ubytku wpływami z innych źródeł.

Ponadto wprowadzenie zwolnienia z opodatkowania dochodów (przychodów) z kapitałów pieniężnych mogłoby spowodować napływ do Polski kapitału spekulacyjnego i rozrost rynku spekulacyjnych instrumentów finansowych. Wiązałoby się to z ryzykiem powstania nagłych zmian na rynku finansowym w Polsce i mogło wywołać negatywne skutki gospodarcze.

Zapewniam Pana Rzecznika, że jest przedmiotem naszej uwagi zasadność wprowadzenia zmian w podatku dochodowym w zakresie ulg i zwolnień dotyczących kapitałów pieniężnych, w szczególności zmian mających na celu zachętę do długoterminowych inwestycji.

Pragnę również podkreślić, że jesteśmy otwarci na propozycje zgłaszane przez środowiska społeczne i gospodarcze oraz deklarujemy gotowość do ich rozważenia, a po pozytywnym zaopiniowaniu – do podjęcia kroków mających na celu wdrożenie do systemu podatkowego.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Sekretarz Stanu

Artur Soboń

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/